

MAKÓI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség esküadhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Hol tartsa Makó a pénzt?

Makó nov. 20.

Makó város pénzeinek elhelyezése körül igen érdekes nézetének adott kifejezést legutóbb a város főpénztárosa. Habár sok szó férne a főpénztáros javaslatához, mégis örvendünk kell, hogy a mai néhez pénzviszonyok közepette akad olyan tisztviselőnk is, aki a város pénzeinek elhelyezése körül bizonyos reformot óhajt.

Makó város pénzeinek elhelyezése körül bizony el kellene egy kis reform. Ép ezért szerencsés ha ezt a kérdést az illetékesek felszínre tartanak s foglalkozniuk vele, mert bizony nem kis dologról van itt szó.

Makó városának s az általa kezelt alapoknak milliókra menő készpénze van a makói takarékpénztárakban elhelyezve. A pénzpiac mai nyomott helyzetében számot kell vetni Makó városának a törvény azon böles rendelkezéseivel is, hogy akik valamely városi tőke elhelyezését megszavazzák, egyszersmind vagyoni felelősséget is vállalnak magukra. Épen ezért jól meg kell fontolni minden reformot, melyet a város pénzeinek elhelyezése körül meg akarnak valósítani.

Kétségtelen dolog, hogy a helyes megoldást megtalálni nem lehet akként, hogy a közérdek ne gyűrjön le bizonyos magánérdekeket. De mielőtt bármi végleges intézkedés történik, helyes lesz bizonyos szempontokat figyelembe venni, amiket nem igen szokás érinteni, de amelyek leginkább megvilágítják a kérdést.

Nagyon is kidomborodik az egész kérdés tárgyalásából a bankok érzékenysége. Bizonyos dolog, hogy amikor százazrekre menő összegek elhelyezéséről van szó, a bizalom alatt tárgyi alapnak is kell lennie. A bankok mégis bizalmatlanságnak vennék, ha a város megvizsgálná üzleti könyveiket. Ez a bizalmatlanság azonban érthetetlen épen azok részéről, akik pénzrel dolgoznak. Hiszen ha a bank valakinek csak tízezer koronát ad, tizfelől szed össze információkat, öltoldalról is fedeztetni a kölcsönt és ahány helyen csak lehet, aláírja a váltót. Vajjon a bankok csak a legszélesebb körű nyomozások után adhatnak kölcsönt, de viszont bennük csak úgy meg lehet bízni? Miért?

Ugy mondják, közgazdasági érdekek parancsolják. A bankok érdekeit nem kell okvetlenül összekapcsolni se a gazdasági érdekekkel, se a piac érdekeivel. A bankok akármekkora és akármilyen kölcsönt kapnak a várostól, nem fognak kisebb kamatot számítani egy polgárnak se. A köznek abból semmi haszna sincs, hogy a bankok a város olcsóbb pénzével dolgozzanak és nem a drágábban fizetett visszeszámitolási hitellel. A város pénzt, amely legfeljebb négy százalékos, ép úgy nyolc százalékosan kamatoztatják, mint a drágább pénzt. A közérdek szempontjából tehát egyáltalán nem jelentős, hogy a bankok mekkora összegeket kapnak a várostól.

Itt csak egy szempontot lehet irányadónak tekinteni: az igazsá-

got. Bizonyos, hogy egyik makói pénztintézet se lehet különös előnyben részesíteni a másikkal szemben. De hiszen ott van a mértéke e megoldásnak és a bizalomnak. Amelyik bank a várostól betétet kíván, igazolja megbízhatóságát és adjon a város abban az arányban betétet, amely arányban a polgárság és maga pénzával fölkeresi a bankot. Ugy érezzük, a polgárság bizalma fejezi ki legjobban és legigazságosabban annak a bizalomnak a mértékét, ami egy pénztintézetet megillet. Abban a százalékos-arányban kell megosztani a város pénzeit az intézetek között, ahogy a más betétek megosztanak. Talán ez áll legközelebb az igazsághoz is, a helyes pénzügyi politikához is.

Csataldzsánál még mindig folyik az ütközet.

A helyzet a csataldzsai védelmi vonalon inkább a törökök javára látszik fordulni, mint Bulgáriának. Az ott elért török győzelmi híreket az a körülmény is megerősíti, hogy bolgár részről azokat eddig nem dementáltak. Mindenesetre a tűzérharc a csataldzsai vonalon szakadatlanul folyik tovább s még beláthatatlan, hogy a hadiszerecsse merre fog hajolni. Belgrádban most örömjongás van Monasztír eleste miatt. Ott pozitívumnak veszik, hogy Monasztírban negyvenezer török megadta magát Törökország különben nem hajlandó teljesíteni azt a követelést, hogy Drinápolyt és Skutarit feladják.

A törökök előnyben vannak.

A nagyvezirhez érkezett sürgöny jelenti, hogy a 8-ik hadosztály tegnap reggel visszaverte a bolgárokat, midőn azok frontja ellen előnyomultak. A bolgárok nagy veszteségeket szenvedtek. Midőn a bolgár gyalogság nyomult előre a hadosztály ellen, azt is nagy veszteségekkel verte vissza. A tűzserégi harc ma az egész fronton folyik. Este Konstantinápolyba érkezett tisztek jelentése szerint, a csataldzsai vonalon a tegnapi nap aránylag nyugodtan telt el. Reggel heves ágyutüzeltést hallottak, mely azonban csak rövid ideig tartott. Ugy látszik, hogy a bolgárokat Cekmedzsénél is véglegesen visszaverték.

Hírek a békekötés felől.

A balkáni államokból érkezett jelentések szerint a fegyverszünetre vonatkozólag megjelölt feltételeik követelik bizonyos erődök, főleg Drinápoly és Durazzo, valamint a Csataldzsa-vonalbeli erődök átadását. Bulgária ennek ellenében lemondana a Konstantinápolyba való bevonulásáról. Bizonyos körök szerint a porta a békeponthoz legnagyobb részében hozzá fog járulni abban a reményben, hogy Európa végül ugyanis le fogja a szövetségesek igényeit a végleges békekötés pillanatában szállítani. Semmi körülmény sem enged azonban biztos következtetést a porta válszára nézve. Ha a tárgyalások sikerülnek, Konstantinápoly török marad. Ugy látszik, ez volna a nagyhatalmak óhaja.

Hogyan történik a mozgósítás?

Tény, hogy a király elrendelte a

Háborus veszedelem előtt.

Az osztrák-magyar monarchia népei izgalomban.

Az osztrák-magyar konzul ügye. — A szerbek kegyetlenkedései. — Csataldzsánál még mindig folyik az ütközet. — A törökök előnyben vannak. Hírek a békekötés felől.

Hogyan történik a mozgósítás?

Nincs mit tagadni! Az osztrák-magyar monarchia népei izgalmas napokat élnek át. A háborus veszedelem oly erősen fenyeget, hogy szinte óráról-órára visszafojtott lélekzettel várjuk a híreket, amelyek vagy békét, vagy a háborút jelentik a maga borzalmas iszonyatoságaival. Borzasztóan izgalmasak ezek a napok. Millió és millió család szívzorongva lesi-várja a híreket, amelyek sajnos, ma sem hoznak több bizonyosságot a várva várt béke felől.

A legközelebbi napok, talán órák, döntők lehetnek a háboru, vagy béke sorsára vonatkozólag.

Az osztrák-magyar konzul ügye.

A prizrendi osztrák és magyar konzul ügyében beállott konfliktust békésen fogják megoldani. Ugron követnek rendkívül energi-

kus föllépése következtében a szerb kormány utasította a katonai hatóságukat, hogy az osztrák és magyar konzul elé ne hárítsanak akadályokat. Mert már lehetséges lesz, hogy teljes világosság legyen Prohászka ügyében. Az adriai kikötők ügyében támadt konfliktus elintézését arra az időre halasztották amikor a törökországgal való békekötés megtörténik.

A szerbek kegyetlenkedései.

Üszkubból, Kumanovából, Valesből és más helységekből, amelyeket a szerbek megszálltak, hírek érkeznek, amelyek nagy felháborodást keltenek. A szerbek kegyetlenkedéseiről szólnak ezek a híradások. Szerb bandák rabolnak, pusztítanak, és fosztogatnak. Az öldöklés napirenden van.

Kedvező föld bérlet!

850 hold hosszabb időre őszi vetéssel hozzá tartozó szénával és szalmával együtt eladó.

Értekezhetni lehet

Iritz Miksa
makói lakosal.

határszéli hadtesteknek hadilét-számra való emelését. Ez még nem mozgósítás, csak az előfutárja. Az egyes századokat, amelyeknek békelétszáma 80-100 főnyi, a tartalékerők egy kis hányadának fegyverbe hívása által 150-200 emberre egészítik ki. A mozgósítás kétféle lehet: részleges és általános. Ezt már a behívás módja is élesen megkülönbözteti, amennyiben első esetben behívójegyek (akár posta, akár táviró útján), a másik esetben pedig falragaszok útján adják tudtára a hadköteleseknek, hogy a zászlók alá hívják őket. Ennek a felhívásnak mindenki (tehát a részlegesenél azok, akik a behívót átvették, az általánosnál minden fegyverköteles; ide tartoznak: a tartósan szabadságolók, tartalékosok és póttartalékosok, valamint a szolgálaton kívüliek) a felhíváson kitüntetett idő (24, vagy 48 óra) alatt eleget tenni tartozik. A behívottak családjairól az állam közvetve, vagy közvetlenül gondoskodik, nemkülönben arról is, hogy birtokában stb. senki sem háborítassék.

Mi ujság a politikában?

A delegációk üléseznék. — Az ellenzék értekezlete. — Arad polgárai válaszolni készülnek Tisza Pistának.

A magyar delegáció ma délelőtt, persze jól megerősített kordon védelme alatt ülést tartott. Az ülés elején eljött Tisza István is érdeklődni, hogy elég csendő van-e? Nincs-e szükség Pavlikra? Mikor aztán meggyőződött, hogy a delegációban csak kipróbált mungók vannak, távozott. Az ülésen egyébként megválasztották az egyeztető bizottság tagjait.

A szövetkezett ellenzéki pártok holnap, csütörtökön 5 órakor újra értekezletre gyűlnek össze. Az értekezlet most is, mint előzőleg, a Royal-szálló földszinti termében lesz. Még nem készítették el egészen az értekezlet programját. De kétségtelen, hogy a nyugdíjtörvényt fogják tárgyalni gróf Battyhány Tiradar előadása nyomán. Az is valószínű, hogy Tisza István aradi beszámolója is szóba fog kerülni és az aradi beszéd körül is kifejlődhetik egy kis vita.

Az aradi függetlenségi párt elhatározta, hogy gróf Tisza beszámoló beszédére válaszolni fog. A később meghatározandó napon tartandó gyűlésekre Andrassy Gyula grófot akarták megnyerni szó nélkül és arra Kossuth Ferenchez, gróf Károlyi Mihályhoz, gróf Battyhány Tivadarhoz Zich Aladárhoz és

Egy Bélához intézett levéllel meghívták a szövetkezett ellenzék pártjait is. Kérik az ellenzéki vezetéseket a gyűlésen való megjelenésre és arra, hogy Andrassyval is közöljék a felhívásokat, mert az ő remélt megjelenése nagy hatással volna Aradra.

Dugába dőlt a makóiak hazafias mozgalma.

A makói görög katolikusoknak nem engedik a magyar misenyelvet.

Nem szorul újabb ismertetésre a makói görög katolikus egyháznak két évvel ezelőtt megindult ama mozgalma, melynek eredménye az lett, hogy a helybeli görög katolikusok elhagyván a misenyelv gyanánt eddig használt román és ó-szláv nyelveket és helyette szerették hazánk anyanyelvét, a zengetes magyar nyelvet tették, mint jó magyarok misenyelvvé.

A „Makói Független Ujság“ különösen támogatta a görög katolikusok hazafias mozgalma és elismeréssel adózott iránta. Annál szomorubbant érinti most lapunkat, hogy ennek a hazafias egyháznak mozgalma dugába dőlt, hajótörést szenvedett az elfogultság rideg fel-fogásán.

Tegnap ugyanis hosszas latin nyelvű leirat érkezett a bécsi pápai munciatúra hivataltól a makói görög katolikus plébánia hivataltalra.

Szigoru irás ez, mert nehány tollvonással megsemmisítette a makói görög katolikus egyház hazafias törekvését. Kimondja az irás, mely a római pápától veszi eredetét, hogy a makói görög katolikus egyház ez év november 17-től kezdődőleg a hajdudorogi püspökséghez tartozik.

Mielőtt a helybeli görög katolikusok a román és ó-szláv nyelv helyett a magyar nyelvet tették misenyelvvé, tették ezt első sorban hazafias érzésük parancsától, másodsorban pedig azért, mert a román és ó-szláv nyelveket nem értették. Most a pápai irás szigoruan kimondja, hogy misenyelv gyanánt még három évig használható a román és ó-szláv nyelv. A magyar nyelv pedig a templomban azonnal mellőzendő. Három év eltelté után a román és ó-szláv nyelv helyett az ó-görög nyelvnek használatát köti ki, illetve teszi kötelességévé az irás, hogy misenyelvvül használják.

A latin szövegű munciatúra hivataltal rendelés szigoruan meghagyja a helybeli görög katolikus lelkészeknek, hogy a misék responso-

riumait (az a rész, mit a nép a pap vagy kántor után énekel) már most tanítsák a görög nyelven.

Valószínű, hogy a római szentnek a kormány hatalommal egyetértőleg alkotta meg leiratát, mert végső soraiban az jut kifejezésre, hogy ha ez az intézkedés az egyház kebelében zúgolódást vagy zavargást idézne elő, annak elnyomására a kormány ereje veendő igénybe.

Mi ez alkalommal nem tűzünk hosszas kommentárt a nunciatura hivatal leiratához, de annyit már most is jelzünk, hogy ez az egyházi főhatóságnak legjogtalanabb intézkedése. A gondolat szabadság elnyomása, mely eltölti a magyar embert hogy anyanyelvén dicsérhesse istenét. Ez is ilyen kormány mellett történhetik meg, mely csak azért van, hogy megsemmisítse összes nemzeti jogainkat. Most, hogy minden jogunkat sirba táposták, mi neki a makói görög katolikus egyház magyaros törekvése? Hekuba, semmi, melyen a többiek után keresztülgázolni nem volt nehéz dolog.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Nov. 21. Római kat. B. Assz. bem. Gör. kath. Nov. 8. Sz. Mih. Nap. kél 7 óra 15 és nyugszik 4 10 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó és enyhébb idő várható, helyenkint, főleg északon meg nyugaton csapadékkal. Sürgönyprognózis: Változó és enyhébb elvette csapadékos. D. Hőmérséklet: 6. 6 Celsius.

Justh Gyula állapota. Justh Gyula városunk nagynevé képviselője tudvalevőleg Brixenben üdül. Az üdülő vezér ma lapunkhoz igen szívélyes levelet intézett, melyben egészségi állapotáról tudósít bennünket. Justh Gyula levele szerint egészségi állapota lassan-lassan javul s e hó végéig Brixenben marad. Az olvasás irás s más komoly foglalkozásoktól orvosa azonban még mindig tiltja s csak nagyon mérsékelve engedi meg. Természetes, hogy ezen levelében sem feledkezett meg Justh Gyula az ő makói hiveiről s ezután is a messze távolból, a legszívélyesebb üdvözlét küldi a derék makóiaknak.

A megyei jegyzői nyugdíjválasztmány ülése. Csanádvármegye jegyzői nyugdíjválasztmánya ma, Tarnay Ivor főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, melyen Szabó Imre volt dombiratosi jegyző

özvegyének évi 360 korona nyugdíjat szavaztak meg. Felvették a nyugdíjválasztmány kötelékébe Strebá Sándor apátfalvai segédjegyzőt, míg Márton Ferenc magyarcsanádi segédjegyzőt ebbeli kérelmével elutasították, mert már elmúlt 60 éves így a fennálló szabályok értelmében a nyugdíj-egyesület kötelékébe fel nem vehető.

A Maros hajózhatóvá tétele. A Maros hajózhatóvá tétele tárgyában és a mozgalom irányításával megbízott aradi kereskedelmi és iparkamara ebben az ügyben terjedelmes memorandumot terjeszt Arad város országgyűlési képviselője, Tisza István gróf útján a képviselőház elé. A memorandum behatóan foglalkozik a víziutak fejlesztésének áruforgalmi, ipari és mezőgazdasági szükségességével és részletezi azokat az előnyöket amelyek az erdélyi és Erdélyvel szomszédos marosmenti részeket érnék a Maros hajózhatóvá tételével. Mindezek alapján a memorandum azt kéri, hogy az 1613. évi földmívelésügyi költségvetés tárgyalásánál mondja ki a képviselőház, hogy a Marost a torkolat és marosvásárhelyi közti szakaszon mederrendezéssel és partszabályozással hajózhatóvá teszi, erre a célra a földmívelésügyi miniszternek a 12 millió maros szabályozási alapból évi egy millió koronát bocsát rendelkezésére, sőt ha szükséges, még többet is.

A Solymosi kiállítás ma este 7 órakor zárul. A zárlat tulajdonosa ezután kéri azokat kik vele egyik-másik kép megvásárlása iránt alkukig állnak, hogy tárgyalásait ma befejeznék sziveskedjenek, mert a közeledő karácsonyi sasonra való tekintettel, nem igen áll módjában, hosszabb időt Makón tölteni.

Koszoru megváltás. Csanádvármegye tisztikara Feiner Sámuel megyei irnok temetése alkalmából 41 koronát küldött özvegy Feiner Sámuelnek koszoru megváltás címén, melyet Feiner Sámuelné megosztva akként küldött át az izraelita hitközségnek, hogy a 41 koronából 26 korona a temetkezési szent egyület, 15 korona pedig az izraelita jótékony egyesületet illeti meg. Ugyancsak Pollák Sándor az alkalmából 4 koronát adományozott koszoru megváltás címén. Az adományokért ez uton mondanak köszönetet a temetkezési szent egyület és jótékony nőegylet vezetőségei.

Uj gazdasági tudósítók Csanádvármegyében. A földmívelésügyi miniszter ma Csanádvármegye alispánjához intézett leiratában őt új gazdasági tudósítót nevezett ki Csanádvármegye területére. Az őt új tudósító, Radics Károly Battonya, Koszits Pál Mezőhegyes, Révész Oszkár Föl-

ÉRTESITEM

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özvegyénél M A K Ó.

Kedvező birtok eladás!

927 hold prima flöd, hozzátartozó értékes erdő, mezőgazdasági szesz-gyár, 960 hektoliter szeszfőzésre engedélyezve, gazdasági épületekkel uri lakással és vadászati joggal ellátva

Értekezhetni lehet

IRITZ MIKSA

makói lakossal.

deák, Korcsmáros György Csánádpalota és Beretvás Boldizsár Nagylak székhelyiél.

Hazárdjátékosok a Honvédban. A honvédi apacsok (veszedelmes do-logkerülők) három közismert alakját tartóztatta le tegnap a rendőrség, mert hazárdjátékot játszottak. A Sánci, Dorongos meg Bikvas, Honvéd három csibésze kártyáztak, ferblit játszottak, a rendőrség azonban rajtuk ütött s lefoglalta a bankot, a három csibész ellen pedig megindította az eljárást.

Itt van Móricz Laczi és fellépett a makói Urániában. Nem közönséges halandó ő, mert hegédijátéka oly precíz, oly felséges, amelyet még keveset hallottunk. A magyar nóta legkiválóbb előadója, a leguribb primás. Egyedül áll a maga nemében, országos, sőt világhírré tett szert a „Pécskai cigánysoron...“ c. zokogó magyar nótajával, amelyet az előadáson is beigazolt. Orkányszerű tapsviharral jutalmazta a közönség nem csak ezt, de minden egyes számát, amelyek közül különösen kiemelendő még a „Kis Peti cigány“ zokogása is. Csütörtöki szereplése elé is örömmel és kíváncsian tekintünk, mert minden este újabb meg újabb darabokkal szórakoztatja a közönségét. Méltóan fog sorakozni e mellé maga a mozi előadás is, mert a legújabb s az egész világon szenzációt keltett amerikai „Vaskéz“ című detektív dráma lesz a hasonlóan szenzációs mulattató műsor keretében bemutatva. A közönség különös érdeklődését már most is felhívjuk arra. Az előadás rendes hely-árak mellett tartatik meg, műsor ingyen kapható.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek. Széll Mihály Boros Juliannával, Borka Imre Bakos Erzsébettel. **Elhaltak.** Jenei István 64 éves, Nagy Imre 38 éves, Csicsel István 14 éves, Szabó Sámuel 78 éves korában.

A makói piacról.

A járhatatlan utak miatt csekély a kínálat.

A hetek óta tartó kedvezőtlen időjárás folytán az utak annyira járhatatlannokká váltak, hogy a tanyai lakosság ugyszólván elvan zárva a várostól. Így aztán nem lehet azon csodálkozni, hogy a mai piacon oly csekély volt a kínálat, hogy 10 óra-
kor már alig volt valami forgalma a mai piacnak. Az árak tekintetében semmiféle változást nem jelenthünk, mert az árak alig vagy éppen-séggel semmit sem változtak.

A buza ára Makón 20 korona 60 fillér volt ma métermázsánként. Budapesten a buza métermázsájáért 23 korona 20 fillért fizettek.

A kukorica métermázsájáért ugy Budapesten mint Makón 14 koronát fizettek.

A hagymapiacra óriási a lanyhaság. A vöröshagyma métermázsája 3-4 koronás árakon kél el. A fokhagyma métermázsájáért 7 koronát, a dughagymáért pedig 14 koronát fizettek.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben **Iritz Sámuel özv.** cégnél kapható

Magyarcsanád határán a csigai vasuti órház mellett kilenc és félhold szántóföld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiado.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynénál Makón, 2537. szám. alatt.

A makói árvizkárosultak felszólalása.

A belső járandó lakóinak kérelme.

Ez évben, mint ismeretes, a belső járandókon körülbelül 80 gazdálkodónak földjét borította el a fakadó víz, mert a belső járandó a Kőrös-Tisza-Maros ármentesítő és belvizesabályozó társulat által fentartott töltés mellett fekszik. A Maros folyó vize pedig kétszer áradt ki ebben az évben és az átfakadó víz óriási kárt tett a belső járandóbeli gazdálkodók földjein.

E fakadó vizek még mindig borítják az említett területet, így a tulajdonosok azt még munkálni sem voltak képesek. Nem volt tehát elég, hogy ez évben nem termett semmit, a más években kitűnő termést adó földterület, de a jövő évre sem fog teremni, mert hiszen tulajdonosaik meg sem munkálhatták.

Hogy az említett kiscgazdák sorukon valamiképen segítsenek és fáradságos munkájukkal családjuk fentartását csak némiképp is biztosítsák, több ízben kérelmezték a Kőrös-Tisza-Maros ármentesítő és belvizesabályozó társulattól a fakadó belvizek elvezetését, mely e társulatnak törvényben gyökerező kötelessége. Kérelmük azonban mind a mai napig meghallgatást nem nyert.

A belső járandóbeli gazdálkodók fizetik a legtöbb ártéri adót és mint ilyenek látva azt, hogy az ármentesítő társulat figyelemre sem méltatja kérelmüket, most 80 an közös kérvényt intéztek a földművelésügyi miniszterhez, melyben tekintettel arra a körülményre, hogy ők ártéri költségekben az állami adóknál is nagyobb összegeket fizetnek, kéri a miniszter intézkedését az iránt, hogy utasítsa a Kőrös-Tisza-Maros ármentesítő és belvizesabályozó társulattól, hogy földjeikről a fakadó vizeket vezettesse el.

A nyolcvan aláírással ellátott kérvény ma ment el a földművelésügyi miniszterhez. Kérdés lesz-e fogadják 80 makói kiscgazda jogos és igazságos felszólalásának?

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi-szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Apátfalva község előljáráóságától.

2472—1912.

Vadászterület bérbeadási hirdetmény.

Apátfalva község tulajdonát képező volt kincstári, ugynevezett Kurucz, Szecső-Pörösi erdőföld, mely 515 hold, — vadászati joga a közsegi előljáráóság által f. évi november hó 23-án (szombaton) délelőtt 10 órakor Apátfalva község nagytanácstermében öt (5) evre vagyis 1917. évi junus hó 31-ig nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek Apátfalva község közigazgatási jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Apátfalva, 1912. évi nov. hó 14-en.

Lukács Béla, Veréb János, jegyző. bíró.

Táncitanítás felhívás!

Alulírott van szöremesem az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli időnyre a

táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régít mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitűnőbbben el nem sajátítottak. Miután pedig én a városban már évtizedek óta működöm a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve hogy táncintézetemben az illem- és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom a táncokon kívül az illem, a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon Gróf Vay-utca 250. hol most is estenkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Schwarz Miksa, okl. táncitanító.

UJ! MEGNYILT UJ!

a volt Buza-féle vendéglő KOSSUTH-VENDEGLŐ cim alatt, hol ezután is állandóan jó konyha és tiszta italok lesznek kiszolgálva és

minden pénteken halpaprikás lesz.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

PALCSÓ FERENC, vendéglős.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

4 fejezet.

A férjes özvegy.

No de, hogysis merészkedett kezét emelni az őt megködözni akaró rendőrré, mikor a rendőrség szemében ő a gyilkos merénylő?!

Arcza feldagadt, szemei alatt vastag karikák támadtak, de egyetlen panaszos szót sem mondhatott, mert minden egyes szavára pofonnal feleltek.

Még azon éjszaka kihallgaták.

A kerületi rendőrkapitány ur maga jött a hivatalba és maga vezette a vallatást.

Előbb szép szoval, kérlelve, mielőbbi szabadságot és enyhe büntetést ígérve, később nyersen, durván, lökdösve vallatta.

A szobrász elmondta a dolgot úgy a hogy történt.

Persze egy árva szót sem hitt belőle a kapitány ur.

— Ne tegyen engem lóvá, maga czimeres haramia! Nálam megpuhul, hiába makacsodik. Valljon! és azonnal átkísértetem az ügyészséghez; különben itt marad a férgek közt, csavargók közt koplattatom, szomjaztatom, úgy, hogy itéletnapján is eszébe jutok.

— Ártatlan vagyok kapitány ur, felelte a szegény kopott, torzonborz fejű szobrász.

A kapitány becsengette a napos rendőrt.

— András, ez az ember ártatlan! mondá a kapitány kemény csipős hangon. Vezesse az ártatlanok helyre — puhulni!

— Alássan megértettem nagy-ságos kapitány ur, felelé a rendőr és olyat taszított a hosszú szobrászon, hogy az menten kibukott az ajtón.

(Folyt. köv.)

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " " "	3.— "

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök nemkülönb női fehérneműek dus választékban olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — **Tubarózsa-hőlgypor**, 1 korona. — **Tubarózsaszappan**, 50 fillér. — **Tubarózsahajregenerátor**, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — **Salofor**, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 füveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillin szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ARTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127

Legujabb! Ha hegedülni
óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király”
országzerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérölni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar

Makói Független Ujság hirdetései útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király
országzerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában
Budapest, József-körut 15. sz.
Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb Fényképes árjegyzék ingyen

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Asszonyok s férfiak,
kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság
árúsításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Fogtechnikai műterem áthelyezés

Fogtechnikusi termemet Török Lajos bürkereskedő 3. számú házába (Ott Károly mellett) helyeztem át. Szükségesnek tartom ezuttal felemlíteni, hogy az általam elkészült munkákért, mint eddig is, a műfogak tartósságáért és hasznavehetőségéért szavatosságot vállalok. Kérem ezután is a n. é. közönség szives bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel **Farkas Péter** fogtechnikus.

Figyelem! Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alanti cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, ujévi, névnap és nászajándéknak
Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.
Mindenfelé vidékre szállítás.

„VARAZSFUVOLA.”
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országzerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyomdász-tanulók
felvétetnek lapunk nyomdájában.